

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 6. februarja 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 16.

O pospeševanju tujkega prometa.

I.

Mnogo se piše danes o tujkem prometu in to ne samo v strokovnih listih, ampak tudi v dnevnem časopisju. Prav je, da se vedno in povsod opozarja javnost na gospodarsko važnost tujkega prometa; s tem se poživlja akcija za njegov nadaljnji razvoj. Potrebni so pa predvsem konkretni predlogi, kako priti k izboljšanju naših še precej primitivnih tujko-prometnih razmer. Nastalo je namreč veliko tekmovalje med državami in narodi v pogledu tujkega prometa. Poleg, lahko rečemo, klasičnih dežel za tujski promet Švice, Francije in Italije, so začele v zadnjih letih tudi Nemčija, Španija in od severnih držav Švedska razvijati velikopotezno propagando v inozemstvu, zlasti v Ameriki. Mnogo držav žrtvuje za pospeševanje tujkega prometa in posebno za propagandne svrhe velike vsote. In priznati si moramo, da se šele gibljemo »okoli« pospeševanja tujkega prometa in da je še dolga pot do popolnega uspeha.

Interesantni so podatki, ki jih je iznesel g. Vallat, direktor državnega zavoda za turizem v Parizu, na nekem predavanju o važnosti tujkega prometa v Avignonu. Po statističnih podatkih, ki jih je zbral francoski državni zavod za turizem, dosega vsote, ki jih potrošijo potniki in turisti v vseh državah, kjer je organiziran tujski promet, višno 100 milijard francoskih frankov, torej preko 200 milijard dinarjev letno. Od tega zneska pride samo na Francijo 13 milijard frankov ter ima država sama od te vsote dohodkov za okroglo 4 milijarde frankov na raznih davkih in davščinah.

Ne smemo misliti, da gornje številke temeljijo na točnih statističnih podatkih; nekaj je statistike, drugo so pa cenitve. Izračunati se pa dajo po podatkih direktni dohodki, ki jih ima država od tujkega prometa. Zato je treba podčrtati znesek državnih dohodkov 4 milijard frankov, ki jih je navedel g. Vallat za Francijo.

Nasopno pa znašajo sredstva, ki jih troši francoska država za pospeševanje tujkega prometa in zlasti za propagando v inozemstvu, le 5 milijonov frankov letno. G. Vallat je mnenja, da je to malo, premalo za milijardni francoski državni proračun ter poziva merodajne činitelje, da se ne pustijo prehiteti po drugih bolj agilnih sosednih državah. Povedal je, da je Nemčija naravnost preplavila Ameriko z brezplačnim propagandnim materialom ter sploh izdala lani za pospeševanje tujkega prometa, za propagandno delo v inozemstvu ter za subvencijo tujko-prometnih ustanov v državi velikansko vsoto 600 milijonov francoskih frankov. Španija, ki je delala v preteklem letu intenzivno propagando ob priliki svetovne razstave v Barceloni, žrtvuje za tujko-prometne svrhe 40 milijonov frankov, Italija pa 35 milijonov frankov državnega denarja. Manjše države, kakor Švica, ki pravzaprav radi doseženega visokega razvoja turizma in dovršene organizacije na tujko-prometnem polju, propagande ni toliko potrebna, potem Češkoslovaška in Madžarska, imajo v svojih državnih proračunih za te namene 10-milijonske kredite.

O naši državi g. Vallat ni vedel ničesar povedati. Statistike o dohodkih, ki jih ima naša država od tujkega

prometa in tujko-prometnih naprav, najbrže še nimamo, vsaj nismo še ničesar slišali o tem. Koliko pa troši naša država za razvoj tujkega prometa v zemlji, ki ima vse predpogoje za to, a kjer je treba šele orati ledino ter sedaj nekoliko več žrtvovati, kakor kasneje, ko bo tujski promet zadostno organiziran? Kredit v proračunu ministrstva za trgovino in industrijo, kateremu je poverjeno pospeševanje tujkega prometa, je znašal v proračunskem letu 1925/26 za »unapredjenje prometa stranaca u celoj Kraljevini« Din 200.000—, in se je v naslednjih letih zvišal na Din 300.000— in potem na Din 500.000— ter znaša v tekočem proračunskem letu 900.000 dinarjev.

Kaj naj se pa vse dela, organizira in pospešuje s tem zneskom? Najbolje je, da citiramo iz tiskanega proračuna ministrstva za trgovino in industrijo dotični odstavek, po katerem služi ta kredit: »za potpomaganje, unapredjenje, usavrševanje, organizovanje in nadzor hotelske industrije; za razvijanje letovališča i klimatskih mesta odnosno stvaranje preduslova; za unapredjenje planinarstva (planinske kuče, kolibe i skloništa, putokazi, markacije itd.); za potpomaganje, unapredjenje, organizovanje i nadzor nad udruženjima i ustanovama potrebnim za razvijanje turizma (savezi) i društva za saobračaj putnika, promet stranaca, ulepšavanje krajeva itd.; za čuvanje starina, održavanje i unapredjenje domaće radinosti (narodne nošnje, izrade od drveta, kovina, minerala, koža itd.); za propagandu putem novina, brošura, izložaba, preda-

Racijonalizacija v mali trgovini.

Iz poročila glavne zveze nemških detajlnih trgovcev beremo med drugim sledeče: Zadnje letno zborovanje glavne zveze nemške detajlne trgovine v Berlinu in spomin na važno in interesantno zborovanje v Hamburgu lanskega leta v jeseni nam daje povod, da si zopet postavimo vprašanje, ali so se že dalj časa v detajlni trgovini započeti poizkusi racijonalizacije obnesli. Sedaj posebno težki časi kažejo, že po številu polomov in omejitvi prodajalen tudi površnemu opazovalcu, da je eksistenca samostojnega podjetništva jako v nevarnosti. Radi eksistenčnega boja se je konkurenca v posebni ostri obliki razvila in naredi vtis, da morajo tudi najboljše metode ostati brez uspeha, če se na drugi strani pojavi moč kapitala. Razveseljivo pri tem je vendar dejstvo, da se baš v mali trgovini najbolj uveljavljajo osebne sposobnosti in stvarno znanje trgovca in njegovih nastavljenecv, kar nudi kupcu sigurnost in zaupanje. Na ta način si trgovcev pridobi in obdrži stalne odjemalce.

Spoznanje tega je v veliki meri pripomoglo, da se povsod v krogih detajlne trgovine vedno bolj obiskujejo tečaji za posvetovanje o načinu prodaje. Te tečaje je deloma organizirala glavna zveza in deloma krajevne organizacije, deloma pa tudi strokovne zveze in to često s sodelovanjem trgovskih zbornic.

Posvetovanje o načinu prodaje ne obsega samo pospeševanje samega pridobivanja in postreženja odjemalcev, ampak tudi praktične migljaje in nasvete glede celotnega vodstva obrata. Ravno tako se tukaj izmenjajo misli o pravočasnem in pravilnem urejanju trgovine, o oblikah in obsegu nakupovanja do

vanja, projekcija itd. i za nabavku potrebnog materijala (fotografija, di-apozitiva, klišeja, slika, plakata itd.) za razne publikacije, putovodje mape, turističke časopise itd. kao i ot-kup rukopisa, za stručnu biblioteku i obaveštajnu službu, za uredjenje statistike, hotelskog katastra, razne nabavke i ostale administrativne poslove; za članarinu u medjunarodnim turističkim organizacijama.«

Vse to naj se dela in opravlja v celi državi z zneskom Din 900.000—. Res je, da moramo štediti v državni upravi povsod, kjer je mogoče, ne sme se pa preveč štediti tam, kjer lahko do-našajo razmeroma mali izdatki državi neposredno in posredno lepe dohodke. Ne smemo pozabiti, da znašajo po gornjih navedbah v Franciji proračunski izdatki za pospeševanje turizma samo 5 milijonov frankov, državni dohodki od tujkega prometa pa cele 4 milijarde frankov.

Zato je nam predvsem in neobhodno potrebno, da se kredit v proračunu ministrstva za trgovino in industrijo, ki je namenjen za pospeševanje tujkega prometa, že za prihodnje proračunsko leto, ki pričinja s 1. aprilom 1930, primerno zviša. Ker pa to zvišanje najbrže ne bo izdatno, je potrebno, da so tudi v banovinskih proračunih onih pokrajin, ki so predestinirane za razvoj tujkega prometa, predvideni za pospeševanje turizma, zadostni krediti. Le s primernimi denarnimi sredstvi bo mogoče tujsko-prometno akcijo nadaljevati in usmeriti tako, kakor to nujno zahtevajo gospodarske prilike v Dravski banovini.

knjigovodstva in najnovejši način preračunavanja stroškov.

Najvažnejša podlaga za preizkušnjo razmer v lastni trgovini v primeri z istovrstnimi normalnimi povprečnimi podjetji tvori udeležba pri zbiranju strokovnih statističnih podatkov in baš tukaj se opaža stalno večji interes in udeležba. To je pač najboljši dokaz, da si obetajo člani organizacije uspeh od racijonalizacije.

Treba je vedno poudariti, da pojem »Racijonalizacija« v detajlni trgovini ne pomeni, kot v industriji, toliko tehničnih izpopolnitev, ampak veliko bolj težnjo po dosegi največjih uspehov in to na podlagi opazanj, ki nas marsikaj novega nauče.

Ne samo detajlna trgovina ampak celo gospodarstvo se je že prepričalo, da je treba imeti za cilj čim manjšo zalogo blaga pri največji možni izbiri. Ta namreč omogoča trgovcu, da ne rabi toliko obratnega kapitala, torej tudi ne plačanje obresti in odpade riziko za izgubo na blagu, ki mu že dalj časa leži. To vse je pa važno za malega in srednjega podjetnika.

LICITACIJA GLAVNIH TOBAČNIH ZALOG V DRAVSKI BANOVINI.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja svoje interesente, da se vrši licitacija glavnih tobačnih zalog v Dravski banovini dne 14. t. m. — Ponudbe se morajo do tega dne vložiti pri monopolskem inspektoratu v Zagrebu. Pogoji se dobe pri glavnem skladišču tobačnih izdelkov v Ljubljani po 10 Din. Razpisan je tudi ljubljanski okolišč, kate-rega je doslej uprava monopolov sama zalagala.

Za zboljšanje telefonskih razmer v Celju.

Zbornica za TOI je opozorila Direkcijo pošte in telegrafa v Ljubljani na velike težkoče, ki jih povzročajo sedanjne stanje telefonskih naprav v Celju tamošnjemu poslovnemu svetu. Celje kot prometno zelo važen kraj in sedež mnogobrojnih industrij potrebuje stalno dobrih zvez za medkrajevni, kakor tudi za mednarodni promet. Pri sedanjem stanju pa se pritožujejo stranke radi mnogih neprilik in ovir. Tako n. pr. morajo v seziji stranke cele ure čakati na telefonsko zvezo v Rogoško Slatino. Zveza z Jesenicami preko Ljubljane je zelo neprikladna; mnogokrat se progo težko dobi, ko pa je zveza vzpostavljena, so pogovori komaj slišni. Tudi za krajevni promet je že davno potrebna položitev telefonskih kablov, namesto strešnih vodov v mestu in zgradba telefonske avtomatske centrale za ca. 500 naročnikov. Sedanja centrala je istrošena in je v urah intenzivnega prometa poslovanje na dosedanjih zastarelih in nezadostnih aparatih prava muka za poštno osobje, kakor tudi za interese.

Zbornica prosi v svoji vlogi Direkcijo, da z ozirom na veliko gospodarsko važnost in vedno intenzivnejši telefonski promet mesta in okolice, posveti zboljšanju telefonskih razmer v Celju in odstranitvi grajanih nedostatkov posebno paznjo.

Svetlobna reklama.

Moderna reklamna tehnika si je prisvojila vsemogoča sredstva, da učinkovito upliva na maso konsumentov in jih opozarja na to ali ono blago. Ni skoro stvari, katere bi ne srečali v reklamah, a najbolj si danes dela pot in ima tudi največ uspeha svetlobna reklama.

Reklamna tehnika si je ta način oglašanja osvojila radi tega, ker je ta najbolj učinkovit in se pojavlja baš takrat, ko se hoče konsument po izvršenem dnevnem delu otresti skrbi in se sprehajati po ulicah. Ima dovolj časa, da se poglobi v igro luči in se igra z njo. Ni skoro svetlobne reklame, ki bi ne prisilila pasanta, da se ustavi in jo občuduje. Ni potreba bogsivedi kakih žrtev in posebne tehnike. Tudi svetlobna reklama ima svojo tehniko in svojo estetiko. Odgovarjati mora vedno predmetu, za katerega se bori, ne sme biti kričeča, niti sme biti mrtva. Med mrtvo svetlobno reklamo prištevamo ono, ki je vedno stabilna, to je ona, katera vedno žari in ne spreminja svoje oblike oziroma svojega pojavljanja. Taka reklama redko učinkuje in ima svojo zaposlitev samo tam, kjer gre za razsvetljavo napisov, kakor pri kavarnah, barih in drugih javnih lokalih in to samo, če ne gre za propagando, ampak služi samo kot nekaj okrasok pročelja, viden tudi ponoči.

Glede reklamne svetlobne tehnike smo mi že preko začetkov in opazamo, da se nekatere napredne tvrdke kaj močno trudijo, da se čim bolj spopolne v tej tehniki oglašanja. Publika se za to zanima in ta napredek hvaležno odobrava. To je vsekako viden znak, da je odmev v publiko dober in temu primeren uspeh ne izostane. Posebno nekatere ljubljanske modne trgovine zavzemajo v tem pogledu kaj vidno in častno mesto.

Naši trgovci imajo sicer precej težak položaj, zlasti kar se tiče stroškov za razsvetljavo. Visoka cena električne energije straši marsikaterega podjetnega trgovca, ki bi sicer rad posnel drugo, a ne more, ker mu tega previsoka cena elektrike ne dovoli. Po velikih me-

stih je stvar v tem pogledu malo drugačna in se na vse mogoče načine skuša ustreči trgovcem, ki se poslužujejo svetlobne reklame. Za take tvrdke imajo posebne nizke cene, ki omogočajo skoro vsakemu podjetju, da se poslužuje električne energije za reklamo. Mislim, da bi se dalo tudi pri nas marsikaj doseči, ako bi mestni magistrat oziroma mestna elektrarna hotela v dobrem razumevanju tega vprašanja iti trgovcem na roko. To bi ne bilo samo v korist elektrarni, ker bi se konsum povečal, ampak bi s tem pridobilo tudi mesto na svoji mičnosti, ceste in ulice bi zvečer oživele in ta način bi tudi pripomogel, da bi se ojačila razsvetljava ulic samih, ki niso danes baš vzorno razsvetljene. Ceste bi dobile svojo atrakcijo in na tujca, ki pride k nam, bi to napravilo ugoden vtis. Ne moremo reči, da so naše ulice v večernih urah kaj privlačne, tudi ne naredi na tujca vtisa razvijajočega se mesta. Dati je treba tudi od te strani pečat in mislim, da ni boljšega in lepšega kot svetlobna reklama. Treba bi bilo pogledati samo na velika mesta, kako se uporabljajo in upošteva ter kako se tu ponoči z razsvetljavo ustvarja praznično razpoloženje, ki vsekako dosti pripomore k nakupovanju in pospeševanju konsuma. Kdor je opazoval v Ljubljani publiko o priliki poizkusnega razsvetljenja gradu, ta bi si kmalu naredil jasn pojem o pomenu svetlobne reklame in nje učinkovitosti. Potrebno je še slišati ljudi pred razsvetljenimi izložbami, ki nam nudijo dokaj zanimivosti in tudi zabave. Ako bi naši trgovci imeli na razpolago ceneno električno energijo, bi se te gotovo posluževali v večji meri in kmalu bi naša okna žarela v nebroj izpreminjajočih se barvah, pa bi imeli med nami visoko v zraku vsečo svetlobno reklamo in skoro vsako izložbeno okno bi nam nudilo nekaj novega. S tem bi dobilo tudi mesto novo privlačno lice.

Naši trgovci imajo mnogo smisla za moderno reklamo in ta bi se dala razvijati do višine drugih mest, kar bi pa ne bilo v prid samo trgovcem, ampak tudi mestu, ki bi z uporabo svetlobne reklame pridobilo dokaj na zunanosti.

Dobro bi bilo, da bi se ta ali ona modna trgovina odločila in poslala enega ali dva svoja nameščenca v tujino, da si tam ogledata način in sredstva moderne reklame. Bajne namerava neka ljubljanska tvrdka to izpeljati, kar je znak, da zna ceniti moč reklame. Dobro bi bilo, da bi jo tudi druge posnemale. In to posebno z ozirom na svetlobni aranžma izložbenih oken in nadaljne svetlobne reklamske tehnike. Na velesejnih v inozemstvu je tega mnogo in tu se na najcenejši način da doseči svoj cilj.

Upajmo, da bo ljubljanska mestna elektrarna upoštevala te potrebe in bo od svoje strani ukrenila vse, da se omogoči moderno svetlobno reklamo.

G. Gomišček.

PRIJAVITE KONTROLI MER OBRATE, KI SE BAVIJO Z IZDELOVANJEM, POPRAVLJANJEM IN PRODAJANJEM MERIL IN MERILNIH NAPRAV!

Kontrola mer v Ljubljani je izdala poziv, da ji morajo vsi trgovci in obrtniki, ki se bavijo na njenem področju (politični srez: kamniški, kočevski, kranjski, litijski, logaški, ljubljanski z mestom Ljubljana, novomeški, radovljiški in črnomeljski) z izdelovanjem, popraviljem in prodajanjem meril in merilnih priprav (tehtnic, utežev, tekočinskih in suhih mer, krčmarških steklenic itd.) prijaviti svoje obrate do 10. februarja 1930. Prijave, kolkovane s 5 Din, je nasloviti na: Kontrolo mer in dragocenih kovin v Ljubljani, Pred Prulami št. 17. Priložiti je prijavam tudi prepis obratnega lista. Prijave so dolžni vložiti vsi zgoraj navedeni trgovci in obrtniki, ne glede na to, kdaj so začeli obratovati, torej tudi oni, ki so pričeli obratovati še pred uveljavitvijo sedanjega zakona o merah. V bodoče morajo oni, ki hočejo izdelovati, popravljati ali uvažati merila in merilne pripravke, to prijaviti pristojni kontrolni mer vsaj 10 dni pred začetkom obratovanja ter ji obenem naznaniti kraj, v katerem je delavnica ali lokal, kjer se merila prodajajo. Prav tako morajo obvestiti omejeni urad tudi o izpremembi kraja ali lokala najkasneje v 14 dneh od dne, ko se je selitev izvršila ali se je obratovanje ustavilo.

Gospodarski položaj Jugoslavije.

G. Eisen iz Zagreba pošilja »N. Fr. Pr.« sledeče poročilo: Delež kmečkega prebivalstva Jugoslavije na vsem prebivalstvu je s ca. 80 do 90 odstotki tako velik, da moremo imenovati kmetijstvo temelj vsega gospodarstva. Leto 1929 je bilo za poljedelstvo leto izredno živahne prodaje. Pšenice je bilo prodane 534 milijonov kg v vrednosti 1230 milijonov dinarjev, koruze 167 milijonov kg v vrednosti 273 milijonov Din, leta 1928 je bilo prodanih samo 162 milijonov kg pšenice v vrednosti 410 milijonov Din in samo 3,965.000 kg koruze v vrednosti 10½ milijona Din. Pač pa so dosegle cene v drugi polovici preteklega leta nenavadno globino, ob koje nadaljevanju bi se niti najmanje ne moglo govoriti o rentabilnosti pridelovanja pšenice. A prav v letošnjem januarju je nastopil preokret. V decembru se je gibal cena pšenice še okoli 190 dinarjev za 100 kg in tudi še niže, v začetku februarja pa jo dobiš v Vojvodini težko pod 215 do 220 dinarjev. Jugoslovanske cene se bližajo sedaj svetovni pariteti in so stalno trdne. Cene koruze zaostajajo daleč za cenami pšenice, zaloge koruze so tudi neprimerne večje kot zaloge pšenice.

L. 1929 započete odredbe za obratno-tehniški in finančni dvig jugoslovanskega poljedelstva se bodo v tekočem letu nadaljevale. Kreditna preskrba potom Privilegirane Agrarne banke, ki je državni zavod, je zadobila že veliko izmere. Zakonodajno delovanje poljedelškega ministrstva je zelo obširno.

V preteklih tednih je bilo priobčenih že precejšnje število bilanc. Začeli so kot vsako leto majhni bančni zavodi. Pri tem nas osupnejo letos številne glavnične pomožitve. V kolikor so doslej priobčila svoje bilance industrijska podjetja, tudi pri njih dvigi kapitala niso redki. Podjetnost se je brez dvoma poživila. Seveda pa tudi ne manjka neugodnih zaključkov; osupnil je v teh dneh bankrot Prve Liške hranilnice v Gospiću, ki je sicer bolj majhen zavod, a je bil vsekakor ustanovljen že v devetdesetih letih.

Velike banke bodo priobčile svoje bilance v glavnem v mesecih februar—april. Od lanskih se ne bodo bistveno razlikovale.

Bilance mlinov bodo zelo zanimive, bolj kot doslej. Splošni položaj pod krizami zelo trpeče mlinske industrije se ni bistveno zboljšal. Število mlinov je mnogo preveliko, in vsi poskusi, da bi se dobil izhod, so se izjalovili vsled neugodnosti razmer, še bolj pa morda vsled izredno slabega organizacijskega duha. Posebno zanimive bodo topot tudi bilance sladkorne industrije. Po dvigu v zadnjih letih se majhno poslabšanje ne da utajiti. Lesna ali gozdna industrija mora prav tako ugotoviti poslabšanje konjunktornih razmer, vendar se pa finančne razmere v preteklem letu ne mo-

rejo označiti kot neugodne. Tekstilna industrija mora napore zelo povečati, da si zagotovi vsaj deloma primerno prodajo. Z izredno vnmemo obdeluje tudi najmanjšega kupca, kar povzroča prav živahne ugovore in protiodredbe veletrgovcev. Kupčijski položaj tekstilne industrije je neugoden. Stavbno gibanje je trajno, zlasti pri zasebnih stavbah; a tudi pri javnih stavbah se je živahnost povečala.

Zelo značilno za današnji gospodarski položaj je močno zanimanje inozemstva za udeleževalne možnosti v Jugoslaviji. Angleži posvečajo svojo pozornost zlasti rudarstvu. Delovanje Selection Trust Co-e v Južni Srbiji, kjer se je izkoriščanje svinčenih najdišč izkazalo kot nenavadno dobičkanosno, je zavzelo že zelo velike izmere. Tudi Amerikanci se v naraščajoči izmeri udeležujejo v jugoslovanskem rudarstvu. Novi rudarski zakon, ki nudi ravno inozemskemu kapitalu velike ugodnosti, bo kmalu izšel, načrt je predložen že v končni obliki. Nemške tvrdke se zanimajo za železniške in cestne gradbe, italijanske prav tako za cestne gradbe, Francozi si skušajo osvojiti trg, v prvi vrsti s prodajo raznih tehniških predmetov, z gradbo tehniških naprav itd. po posebno nizkih cenah. Ameriški špedicijski koncern Bush se namerava poleg transportne kupčije baviti tudi z železniškimi gradbami, Harriman ima potom stalnega zastopnika v Beogradu v načrtu veliko izkoriščanje gozdov v Črni gori. Mero-dajni uradni krogi gledajo na vse to z dobrohotnim zanimanjem. Letošnje leto bo zaznamovalo brez dvoma velik napredek inozemskega glavničnega delovanja v Jugoslaviji.

Trgovska bilanca Jugoslavije je bila v preteklem letu s 357 milijoni dinarji aktivna (izvoz 7952 milijonov, uvoz 7595) proti pasivnosti 1390 milijonov dinarjev v letu 1928 (izvoz 6645 milijonov, uvoz 7835 milijonov).

Pomudbe in poupraševanja

IZVOZ SIRA IN SUROVEGA MASLA V GRČIJO.

V Grčiji, posebno v Solunu, so prodajni pogoji za surovo maslo in fine vrste sira iz Jugoslavije ugodni. Grška uvezna carina za surovo maslo z vsemi dokladami vred je 10-50 drahem za 1 kg. Grška uvažava surovo maslo večinoma iz Holandije in sicer v pločevinastih skatlicah; to pa zaradi dolgega pota in grških toplotnih razmer. Izvoz se vrši v pošiljkah po 200 skatlic ali 40 kg. V tem slučaju stane 1 kg 62-50 drahem ali ca. 40 Din. Jugoslovanski eksporterji morejo poslati vzorce surovega masla in finega sira na sledeča naslova: Holivatos et Tschigaridas, 3, Rue Rongotti, Salonique; Cooperative »Promitevs«, Papathe-mistoklis, Rue Venizelos 10, Salonique.

Za trgovinske zveze s Turčijo. Agencija in komisijska trgovina Sabanzade ve Abdülaziz, Izmir, Salihaga Hana No. 17 do 18 se priporoča našim izvoznikom in uvoznikom, koji so v zvezah s Turčijo.

Zastopništva naših tvrdk v Albaniji prevzame Paško Guraši, trgovec, Tirana. Živi že nad 10 let v Albaniji in pozna tamnošnje razmere dobro. Piše in govori srbo-hrvatski, albanski, italijanski in turški jezik.

Revizija carinske tarife.

(Poročilo tajnika g. dr. Cvetka Gregoriča na zboru Centrale industrijskih korporacij v Beogradu dne 28. januarja 1930.)

Predlog zakona o splošni carinski tarifi tak, kakoršen je danes v veljavi, ni nekaj stalnega, niti ni bil kot tak zamišljen. Spričo tega nikakor ne moremo pristati na to, da bi naša država z njegovo veljavnostjo vstopila v carinsko premirje, ker bi to v nikakem oziru ne bilo utemeljeno.

Prilike, pod kojimi se sedaj izdeluje definitivna redakcija naše carinske tarife, so jako težke in resne. Radi tega se mora delo vršiti s posebno pozornostjo in z veliko opreznostjo. Agrarni protekcionizem industrijskih držav otežuje, da celo onemogočuje naš izvoz agrarnih produktov. To nas navaja, da poleg izpopolnitve naše agrarne produkcije mislimo neizogibno tudi na večji razvoj naše industrije, katero je treba pospešiti in ščititi, med drugim tudi s carinskimi odredbami, če prav bi bilo tudi v nasprotju z intencijami in željami zapadnih industrijskih držav, ki si prizadevajo, da uveljavijo načelo zrušenja carinskih barijer, toda samo v korist izvoza svojih industrijskih proizvodov, dočim se same zapirajo pred našimi agrarnimi proizvodi.

Ne smemo biti več že v naprej popustljivi napram lepim frazam in — za sedaj še — utopističnim načrtom, ter zavedajoč se svetega egoizma, ki ga uveljavljajo glede tega vsi drugi narodi, ne smemo ničesar popustiti, kar bi utegnulo okrepiti naše gospodarstvo.

Primeri naših sosedov nam kažejo, da oni narod, ki se hoče gospodarsko razviti, posebno pospešuje svojo industrijo s tem, da jo carinsko zaščiti. — Oglejmo si Poljake, Čehe, Ogrce, Rumune itd. Navesti hočemo samo en primer. Večkrat se naglašava, da so naše carine nižje nego v zgoraj navedenih državah. Posebno moramo opozoriti na slučaj Rumunije, ki je v l. 1929 uveljavila novo carinsko tarifo z namenom, da zniža carinsko obremenitev poljedelškega prebivalstva. Navzlic temu so v tej novi rumunski carinski tarifi carine na tekstilne produkte višje nego naše tekstilne carine. Poleg tega je še z zakonom zbranjeno, da se pogodbenim potom znižajo. S tem je Rumunija pokazala odločno voljo za pospeševanje svoje tekstilne industrije.

Apeliramo na naše agrarne kroge, da radi trenutne pocenitve poljedelstvu potrebnih predmetov ne ovirajo carinske zaščite za domačo produkcijo, ker bi bila korist od znižanja ali ukinitvenja carin na predmete, katere sami doma izdelujejo, samo prehodna in navidezna.

Ako inozemska industrija nima konkurenta v naši državi, lahko izkoristi naša tržišča po svoji volji. Izkušnja je pokazala, da so cene za razne predmete občutno padle, čim so se ti pričeli izdelovati v državi, na primer vijaki, nekateri poljedelski stroji, briketi itd. Na drugi strani inozemstvo takoj povisa svoje cene, čim preneha domača produkcija (n. pr. modra galica). Superfosfat, modro galico in razne druge predmete, potrebne za poljedelsko produkcijo prodaja inozemska industrija v naši državi znatno ceneje nego doma. Sekire za Avstrijo Din 1830— za 100 kg, za Jugoslavijo Din 1570— za 100 kg s carino vred, lopate za Madjarsko Din 1360— za 100 kg, za Jugoslavijo ocarinjeno Din 980—.

Ako bi vsled znižanja ali ukinitve carine naša domača produkcija prenehala, bi se ti predmeti, če tudi bi bili oproščeni carine, bolj podražili nego so sedaj z vračunjeno carino.

Poljedelski krogi bi morali upoštevati, da je domači tovarniški delavec najzanesljivejši konzument poljedelskih produktov, kojih izvoz na inozemska tržišča je vedno težji. Računamo lahko, da daje naše industrijsko delavstvo na leto okoli 2 milijardi dinarjev za življenske potrebščine. Z

OSIJEŠKI POMLADANSKI VELESEJEM.

Priprave za ta sejem so v polnem teku. Kakor lani, se bo vršila tudi letos v okviru sejma poljedelska razstava, ki jo bo priredila uprava velesejma (lani jo je priredila distriktna oblast). Kakor se je lani videlo, se prav za poljedelsko razstavo občinstvo najbolj zanima, in jo bodo zato letos povečali. Veliko pažnjo posvečajo perutninski razstavi ter mleku in siru. Nameravano veliko živinsko razstavo hočejo združiti z živinskim sejemom. Razstavljeni bodo tudi konji, lovski psi, enovprežni in dvovprežni vozovi, kakor je bilo to že druga leta; nova bo letos razstava vin in destilatov. — Sicer je do otvoritve razstave še tri meseca in pol, a je prišlo že doslej precejšnje število priglasov. Skoraj gotovo bodo morali postaviti dva nova paviljona, ker pričakujejo letos večjega števila razstavljalcev. Uprava velesejma gre udeležencem zelo na roko in nudi onim razstavljalcem, ki razstavijo pomladi in v jeseni, 50-odstoten popust.

Čitajte in razširjajte

»TRGOVSKI LIST«.

večjim razvojem naše industrije in z zvišanjem števila delavcev, se bo zvišala tudi domača potrošnja agrarnih produktov in zmanjšala skrb za njihov izvoz. Poljedelski krogi ne smejo pozabiti niti, da je industrija važen davčni objekt za državo in za samopravno.

Zrtve, katere doprinaša poljedelec s carino za svoje potrebe, ali in v koliko je carina v splošnem povod za podražitev, mu nosijo koristi v drugi obliki.

V novi carinski tarifi je potrebno, da dobi naša domača produkcija zaščito proti inozemskemu dumpingu, ki se vse pogosteje pojavlja in ki tudi sicer ogromno škoduje naši industriji. Navajamo najeklatantnejše slučaje s škrobom, sirupom, s grozdnim sladkorjem, z lopatami, s pilami, s premogom itd. Razen zaščite s carinsko tarifo je treba v zakonu uveljaviti posebne odredbe — antidumpingklavzulo — po čehoslovaškem vzorcu, kakor smo že ponovno zahtevali.

Pooblastilo predloga zakona o občni carinski tarifi, da more ministrski svet v slučaju, kadar to zahtevajo interesi države, zmanjšati ali ukiniti carine, se mora dopolniti v tem smislu, da more ministrski svet carine v istem primeru tudi povišati.

Načela, po katerih bi se moral definitivno redigirati predlog zakona o občni carinski tarifi, so bila predmet konference zbornice za trgovino, obrt in industrijo, katere so se udeležile tudi Centrala industrijskih korporacij, Zveze industrijev v Zagrebu, v Ljubljani in v Splitu. Na tej konferenci so se določila načela, katera so priobčili tudi ministrstvu. V teh načelih so se vpoštevale potrebe domače produkcije in interesi domačega gospodarstva. Naravno, da se zahteve glede minimalne carinske obremenitve pogonskega materiala in ugodnosti za carine prost uvoz pomožnih sredstev produkcije morajo razumeti tako, da se te zahteve nanašajo na material, ki se v državi ne izdeluje.

Ljubljanska borza

Tečaj 5. februarja 1930.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZB:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.795
Berlin 1 M	13.5425	13.5725
Bruselj 1 belga	—	7.9093
Budimpešta 1 pengö	—	9.9283
Curich 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.9796	8.0096
London 1 funt	—	276.11
Newyork 1 dolar	—	56.665
Pariz 100 fr.	—	222.74
Praga 100 kron	167.66	168.46
Trst 100 lir	—	297.26

KONKURZI.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzih in predkonkurzih za čas od 21. do 31. januarja* 1930.

A. Otvorjeni konkurzi:

Slovenija: Kühr Pavel, Maribor; Skupni dom, r. z. z o. z., Mežica, v likvidaciji.

Hrvatska: Klaber Leo, Zagreb, Nikolićeva ul. 9; Prva lička štedionica d. d., Gospić.

Srbija: Bove Ferdo, Beograd, Knež Miletina ul. br. 12; Božić Milovan, Beograd; Đonić Kostadin, Gnjilané; Đorđević C. Nikola, Zaječar; Filipović Radovan, Bela Palanka; Golić N. Kosté; Kragujevac; Koen B. Haim, Skoplje; Majstorović Dž. Ljubica, Pristonica; Matović Jezdimir i drugi, Cačak; Micić Budislav, Niš; Mršić i Kucolović, Vlasotinač; Nikolić K. Lazar, Beograd, Makenzijeva ul. 9; Nikolić M. Miloš, Sibnica; Rašić Nikola, Jagodina; Sarić M. Jezdimir, V. Ljig; Sautkijević Husli Čemal, Tetovo; Stefanović Jačim, Biljač.

Bosna: Baroš Brača, vlasnik Nikola Baroš, Sarajevo.

* Datum, do katerega je treba sodišču prijaviti terjatev in ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz, kdo je konkurzni upravitelj, se izvedo v tajništvu društva.

Po svetu

»Jadranska plovdba« bo dala zgraditi dva nova parnika tipa »Makarska«, parnik »68« bo pa preustrojen po vzorcu ladje »Karadjordje«.

Kolodvor v Karlovcu bodo letos razširili in preuredili. Potreben je nakup več posestev tam okoli.

Glede izrabe vodnih sil v Jugoslaviji se bo vršila konferenca gospodarskih zastopnikov. Tozadevni zakonski načrt se v gradbenem ministrstvu že pripravlja.

Jadransko brodogradilišče d. d., glavnica 1 milijon zlatih dinarjev, je vpisana v beograjski trgovski register.

Promet na nemških efektnih trgih v preteklem letu je znašal 45 milijard mark.

Francoska banka je znižala obrestno mero, ki je bila že itak zelo nizka, od 3½ na 3%. Gotovo se bo to poznalo tudi drugod.

Julij Meinel d. d. izplačuje za leto 1929 12¼-odstotno dividendo proti 12% v letu 1928, 11 v letu 1927 in 10 v letu 1926.

Zletovo Mines Ltd London, ki pripada znanemu angleškemu trustu Selection, je vpisan v beograjski trgovski register; glavnica 5 milijonov Din.

Poljska banka je znižala obrestno mero na 8%. Kakšna je še zmeraj razlika med njo in Francosko banko!

Družba Siemens-Halske je najela pri Dillon, Read and Co. ter pri Deutsche Bank in Diskontogesellschaft v Berlinu veliko posojilo; ameriški nominalni znesek je 14 milijonov dolarjev (resnični 32 milijonov), nemški nominalni znesek je 10 milijonov mark (17.5).

Brezposelnost v Avstriji je dosegla višek in je narasla na 320.000 oseb, ne všteti družinske člane. Odslej upajo, da bo boljše.

Ford in Citroën se pogajata o skupnem delovanju v Franciji, kar bi bilo za Forda zlasti važno v slučaju, da se izvede nameravano zvišanje francoske uvozne carine na avtomobile.

Cena srebra je zopet padla in je dosegla najnižjo točko, odkar srebro notira. V deželah s srebrno valuto (Perzija, Indija in doslej tudi Kitajska) je padeč srebra povzročil težko gospodarsko krizo.

Podjetje umetne svile Courtaulds je vsled slabe kupčije omejilo obrat; prizadetih je 4000 delavcev. Govorijo o 50-odstotni omejitvi produkcije.

V Belgiji je bilo v preteklem letu ustanovljenih 1064 novih družb z glavnico 7800 milijonov frankov; 767 družb je zvišalo glavnico za 6900 milijonov frankov.

Štiri rumnske banke se bodo fuzionirale; pogajanja so se zaključila z ugodnim uspehom.

B. Otvorjeni predkonkurzi:

Hrvatska: Deitelbaum Hugo, Vinkovci; Glesinger Vilim i sinovi, Osijek; Grossmann Samoil, Križevci; Jugoslavensko rudarsko i industrijalno d. d. iz Londona, podružnica Golubovac; Lončarić Ivan, Selce; Mančić i drug, Grubišno polje; Nabavno središče za poljoprivredne strojeve Krunoslav Stj. Jakovlić, k. d., Zagreb, Draškovićeve ul. br. 31., kao i Dušan Ključec iz Zagreba, Draškovićeve ul. br. 31; Opornica Stanko, Kolarić, opć. Vojnić; Reiner Jakob, Vinkovci.

C. Odpravljeni konkurzi:**

Hrvatska: Litowsky Dimitrij, Zagreb; Smitcer Aleksander Adam, Zemun; Schreier Milan, Vukovar.

Bosna: Hajdarović Derviš, Stoca pri Mostarju.

Srbija: Džirić St. Dušan, Pirot; Gavrilović Mihailo, Ub; Ilić A. Jovan, Negotin; Jakovljević Milisav, Ub; Mijalković Ljubomir i Dušan, Pirot; Simić Svetislav, Ub; Sinčetić Ivan, Lazarevac.

Črna gora: Galičić br. Slado, Cetinje.

D. Odpravljeni predkonkurzi:**

Hrvatska: Bječić Bogdan, Daruvar; Furlić i Jahl, Valpolo; Petrinović Ljudevit, Novi.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v tajništvu društva.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Večina na ljubljanski borzi beleženih deviznih tečajev je tekom ninulega tedna bila v znamenju še vedno trajajoče »hausse«, kar je bilo eden glavnih vzrokov očitne rezerviranosti v deviznih kupčijah. Dosledno temu je bil devizni promet v prejšnjem tednu šibak in je zaključil s 14.294 milijonov dinarjev. V primeri s predzadnjim tednom se je torej znižal za približno osem milijonov.

Značilno je pri tem, da je prej omejeni presežek v deviznem prometu predzadnjega tedna pripisati zgolj večji potrebi po intervencijskem blagu, ker je tokrat dala Narodna banka komaj za 2.975 milijona dinarjev deviz na razpolago in sicer v glavnem Dunaja (1.214) in Prage (0.865), dokaj manje pa Berlina, Curiba ter par zaključkov Londona in New Yorka. Nasprotno pa izkazujejo zaključki v privatnem blagu pretčenege tedna največji promet v devizi London (5.255), Trst (1.812), New York (1.777) in Curih (1.404).

Najmočnejše nazadovanje v prometu prejšnjega tedna izkazujejo zlasti devize New York, Praga in Berlin, kar je jasneje razvidno iz sledečega primerjanja prometnih števil poedinih deviz minuloga tedna napram istim v predzadnjem tednu (številk v oklepajih — vse v milijonih dinarjev): London 5.338 (1.327), New York 1.834 (5.615), Dunaj 1.838 (1.327), Trst 1.812 (1.280), Curih 1.678 (2.266), Praga 0.865 (2.403), Berlin 0.557 (2.496), Pariz 0.342 (0.169) in končno en zaključek Budimpešte.

Celokupni promet v januarju t. l. znaša Din 89.106.713.15. Devizna tečajnica minuloga tedna nudi približno isto sliko kot v predzadnjem tednu, ker očitujejo po večini vsi važnejši tečaji stalno tendenco navzgor izvzemši Curiba, ki notira dosledno na bazi 1095.90 in pa deloma Pariza, ki je bil sicer skozi celi pretekli teden v stalnem porastu toda je v petek (31. januarja) utrpel napram četrtkovem tečaju (222.91) enajst-poenski padeč. Ostali tečaji so zabeležili tekom prejšnjega tedna znaten porast, tako predvsem London (od 276.02 na 276.28) za štirinajst točk, Trst za 30 točk (poslednji tečaj 297.07), Berlin za 15 poenov (tečaj 31. januarja 13.565), Praga je od pondeljka (167.84) na petek (167.90) okrepila svoj tečaj za 6 poenov in Amsterdam za 10 točk. Tečaj New York je stalno rasel od pondeljka (56.61) dalje in le v petek ostal na višini četrtkove notice, ki je beležila 56.67 tedaj v očitvidnem nasprotju z osciliranjem tečaja devize Dunaj, ki se je na prvih treh borznih sestankih trgovala po povprečnem tečaju 7.9836, dočim je v četrtek dosegla svoj najvišji tečaj 7.9945 in v petek zopet malenkostno popustila na 7.9891. Analogno pot sta začrtala tečaja Bruslja in Budimpešte, ker sta notirala v minulem tednu najnižje v torek (28. januarja) najvišje pa v petek, na obeh vmesnih borznih sestankih pa vzdržala na isti tečajni višini in sicer Bruselj 7.9014, Budimpešta pa 9.92. Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Edini nominalni zaključek je bil storjen dne 29. januarja v papirjih Kranjske industrijske družbe po tečaju Din 225.—.

V efektni tečajnici ni beležiti nobenih posebnih sprememb. Edino Prva hrvatska štedionica je od 28. januarja dalje notirala 925.— za denar in 29. januarja pa Kranjska industrijska družba 230.— tudi za denar, seveda brez blaga, medtem ko so bile omenjenega dne nudene delnice Trboveljske premogokopne družbe po Din 490.—.

Tendenca in zanimanje sta neizpremenjeno skrajno mlačna.

Lesno tržišče.

Mrtva sezona na lesnem tržišču traja trdovratno dalje. Naši večji odjemalci iz Italije razprodajajo svoje zaloge, ker upajo na padeč cen ter na ugoden nakup v času, ko so bodo cene ustanovile za bodočo sezono. Obratna pa se zaloge lesa

pri naših domačih lesnih producentih množe. Osobito v mehkem lesu je sedaj zelo veliko ponudb, a malo odjemalcev, isto velja tudi za trd les in trame. Da pa zamoremo tudi v slabih časih stagnacije na lesnem tržišču izdržavati vsaj nekoliko naše prejšnje veze ter zadovoljiti vsaj v najmanjšem naše dosedanje odjemalce, je neobhodno potrebno, da naša mala produkcija izboljša in izpopolni produkcijo lesa. Tako bodo stari konsumenti navzlic veliki konkurenci tujih držav gotovo že z obzirom na dobro kakovost našega lesa krili vsaj deloma svoje potrebe pri nas.

Prodalo se je pretečeni teden na borzi 12 vagonov desk — smreka, jelka, paralelnih, oceljenih 12, 18 in 24 mm, 4 m, 1 vagon bukovih palic za metljišča, 1 vagon lipovih hlodov.

Povpraševanja:

Vsako množino hrastovih drogov. Večjo množino hrastovih frizov, I, II, lepo blago.

Večjo množino čistih testonov od 19 cm naprej, dolžina 2.25 m. — Cena franko vagon meja Postojna.

10 do 15 vagonov bukovega prahu. — Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon javorjevih hlodov, dolžina 1.70 m ali pa 3.50 m, premer od 54 cm naprej, blago zdravo, letošnje zimske sečnje, zdrave grče se tolerira. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Trami, od 8/10 do 13/16, od 4 do 7 m dolžine, franko vagon nakladalna postaja ali fob Split.

Trami, 4/5, 5/6, 6/7, 6/8, 7/9, 5, 6, 7, 8 m dolžine, 100 m³, franko meja via Postojna tranzit.

Ca. 2500 komadov desk, smreka ali jelka, paralelnih, monte, z malimi grčami, izključeno gnilo in razbito ter razpakano, od 28 do 30 cm širine, debelina 50 mm, dolžina 4.50 m, ca. 160.000 m³. Cene naj se glasijo franko meja via Postojna tranzit.

Bukovi hlodi, od 35 cm premera naprej, od 2.50 m naprej, I. kvalitete, 25% srea. — Franko vagon Sušak pristanišče.

Ca. 100 m³ jelovih hlodov (smreka, jelka), od 9 do 18 m dolžine, eventualno nekaj krajši, od 25 do 55 cm debeline. Franko vagon nakladalna postaja.

Večjo množino hrastovih dog, samo klanih, dolžina 1.15 m, debelina 40 mm, suhe, franko vagon nakladalna postaja.

Trami, jelovi, rezani na živ rob, monte, zdravo blago, z zdravimi grčami, izključeno gnilo, razbito in razpakano: 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 9 m, 21.600 m³; 8 kom. 20 × 20 cm, dolžina 8 m, 2.700 m³; 60 kom. 20 × 20 cm, dolžina 7.50 m, 18.000 m³; 28 kom. 16 × 30 cm, dolžina 8 m, 9.600 m³; 32 kom. 16 × 20 cm, dolžina 8 m, 8.200 m³; 75 kom. 16 × 20 cm, dolžina 7 m, 17.000 m³; 212 kom. 14 × 20 cm, dolžina 5.70 m, 33.800 m³; 56 kom. 14 × 20 cm, dolžina 2 m, 3.400 m³; 160 kom. 12 × 14 cm, dolžina 10 m, 21.900 m³; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1.50 m, 21.100 m³; 1.340 kom. 10 × 10 cm, dolžina 1 m, 13.400 m³; 670 kom. 12 × 20 cm, dolžina 6.30 m, 101.500 m³; 1.340 kom. 12 × 20 cm, dolžina 9 m, 290.000 m³; skupaj 561.200 kubičnih metrov.

1500 m³ desk, smreka, jelka, 4 m, od 16/17 cm naprej, debelina od 20 do 50 mm, III. — Cena franko meja via Postojna tranzit. — Prevzem in plačilo na lieu mesta.

2 vagona hrastovih hlodov I. kvalitete, od 40 cm naprej, od 3 m dolžine naprej. Franko vagon nakladalna postaja.

Hrastove podince, 43 mm debeline, 2.65 m dolžine, od 19—28 cm, Franko meja via Postojna tranzit.

Smrekove deske, I, II, ca. 50 vagonov, za dobavo v letu 1930: debelina 3 mm, širina 23 cm, dolžine od 23 cm ali multipli do 4 m; debelina 5 mm, širine 55, 65, 85, 95, 100, 105, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 175, 200, 215, 225, 240 mm, dolžina 4 m; debeline 8 mm, širine 65, 110, 130, 140, 150, 170, 180, 195, 210, 225, 245 mm, dolžine 4 m; debelina 12 mm, širine 65, 85, 105 mm, dolžine 4 m; debelina 15 mm, širine 110, 180, 210, 225, 255, 300 mm, dolžine 4 m. Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit.

Hrastove podince: 220 kom. 15.5 × 25 × 1.750, 1.356 m³; 400 kom. 190 × 35 × 2.135, 5.600 m³; 100 kom. 180 × 40 × 2.900, 2.098 m³; 100 kom. 190 × 40 × 2.900, 2.204 m³; 800 kom. 230 × 55 × 2.900, 29.360 m³; 2100 kom. 230 × 55 × 3.000, 79.695 m³; 300 kom. 230 × 55 × 2.500, 9.487 m³; 200 kom. 130 × 45 × 3.000, 3.510 m³; 200 kom. 130 × 45 × 1.060, 1.240 m³; 200 kom. 130 × 45 × 0.600, 702 m³; 200 kom. 130 × 45 × 4.200, 4.914 m³; 200 kom. 150 × 45 × 4.200, 5.670 m³; 200 kom. 150 × 45 × 0.600, 810 m³; 200 kom. 150 × 45 × 1.060, 1.431 m³; 200 kom. 150 × 45 × 3.000, 4.050 m³; 200 kom. 150 × 45 × 1.060, 1.431 m³; 200 kom. 150 × 45 × 0.600, 810 m³; 100 kom. 130 × 45 × 3.000, 1.755 m³; 100 kom. 150 × 45 × 3.000, 2.025 m³; 200 kom. 150 × 45 × 4.200, 5.670 m³; skupaj 163.808 m³.

Z ozirom na to, ker je dobava nujna, se prosi, da se navede rok dobave. Cena naj se glasi franko Sušak pristanišče.

Rezani hrastovi pragi: 1.500 komadov.

2-60 m dolžine, 0-26 cm širine in 0-24 cm debeline, v dobri kvaliteti za sukcesivno dobavo od konca maja 1930 do konca septembra 1930. Cena naj se glasi franko vagon meja Djevdjelije.

Ponudbe:

5 vagonov bukovih drv, franko vagon nakladalna postaja.

4 vagona mešanih smrekovih desk, I., II., III., monte, debeline od 13, 20, 25, 30, 40 in 50 mm, vse 4 m dolžine; 13 mm od 8 cm do 16 cm, 20 mm od 12 do 20 cm, ostale so vse od 16 cm naprej.

Remeljni, 50/50, 50/80, 70/70, 80/80 in 100/100 mm. Cena franko vagon nakladalna postaja ali meja Postojna tranzit. 1 vagon 13 mm, I., II., smreka, 4 m, konično od 16 cm naprej, medija 25 cm; 5 vagonov 13 mm, I., II., III., jelka, 4 m konično od 16 cm naprej, medija 25 cm; 4 vagona 18 mm, I., II., III., smreka, jelka, od 16 cm naprej, medija 25 cm; 1 vagon 18 mm, III., s podmero od 10 cm naprej, konično, 4 m dolžine; 1 vagon 25 mm, I., II., III., 4 m dolžine, od 16 cm naprej, medija 25 cm, konično; 1 vagon 38 mm, I., II., III., 4 m dolžine, od 16 cm naprej, medija 25 cm, konično; 1 vagon 68/68 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 35/70 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 50/70 remeljni, 4 m z malo oblice na eni strani, monte; 1 vagon 50/70, 3-7 m dolžine; 1 vagon 78/78, 4 m dolžine; 2 vagona 13 mm deske, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29 cm, paralelne, 4 m oželjene, monte, I., II., III., ca. 50% smreke, medija 25 cm; 2 vagona jelovih hlovdov, dolžina 6 m.

Trami, 8/8 in 8/10, franko vagon meja Djevdjelije tranzit.

1 vagon bukovoga vilanega oglja, franko vagon meja.

Hrastove podnice 43 mm, od 19 do 28 cm, 2-65 m dolžine, kupec nudi Din 1500—meja Postojna tranzit.

38 mm deske, jelove, I., II., III., monte, konične, franko vagon nakladalna postaja.

5 vagonov hrastovih friz, I., II., 5 cm od 25 do 60 cm dolžine, 6 do 7 cm od 25 cm naprej, 8 do 13 cm od 40 do 60 cm, 8 do 13 cm od 60 do 150 cm, franko vagon meja via Postojna tranzit.

50 vagonov suhih bukovih drv, franko vagon meja Postojna.

Bukove letve: debelina 20/20; dolžina 100 cm 0-770 m³, 110 cm 0-374 m³, 130 cm 0-406 m³, debelina 27/27; dolžina 50 cm 2-329 m³, 80 cm 1-091 m³, 100 cm 3-818 m³, 110 cm 1-172 m³, 150 cm 0-758 m³, 175 cm 0-191 m³.

Bukovi remeljni:

	50	55	60	65	70
5/5:	0-113	0-100	0-150	0-120	0-800
6/6:	0-050	0-040	0-020	0-100	0-160
7/7:	0-090		0-120		0-150
8/8:	0-100	0-040	0-075		0-310
9/9:	0-050		0-100	0-050	0-200
10/10:			0-040	0-010	0-050
38/38:	0-200	0-050	0-150		0-550

	75	80	85	90	95
5/5:	0-200	0-400	0-200	0-200	0-200
6/6:	0-050	0-850	0-010		
7/7:	0-150	0-250		0-150	0-050
8/8:	0-025	0-320	0-040	0-140	0-080
9/9:		0-100		0-050	
10/10:		0-080		0-030	
38/38:	0-200	0-360		0-180	

	100	110	120	130	140
5/5:	0-100	0-300	0-100	0-150	0-150
6/6:	0-100				
7/7:			0-020		
8/8:	0-280	0-055	0-030		
9/9:	0-150	0-110			
38/38:	0-350		0-050		

Bukovi testoni:

Kom.	Dolž.	Šir.	m ³
80	35	176	0-132
100	70	2000	0-280
57	105	1366	0-287
132	140	3300	0-924
150	175	3750	1-313
325	225	8128	3-456
198	280	5940	3-326
80	35	1600	0-112
56	105	1100	0-231
126	140	2500	0-700
148	175	3500	1-225
537	225	12000	5-424
72	245	1720	0-643
153	280	3660	2-050
	225	675	3-038

Bukove late:

Kom.	Deb.	Dolž.	m ³
120	8/8	80	0-611
32	8/8	100	0-204
100	7/7	80	0-392
61	7/7	100	0-298
31	7/7	120	0-182
50	8/8	60	0-192
95	5/5	60	0-142
33	10/10	120	0-396
102	5/5	50	0-202
91	6/6	120	0-393
107	6/6	100	0-385
455	6/6	80	1-310
183	5/5	100	0-450
1100	4/4	50	0-880
2420	3/3	50	1-089
408	5/5	80	0-816
16	9/9	100	0-192
10	9/9	80	0-064
85	6/6	100	0-360
40	6/6	100	0-306
120	5/5	100	0-300
108	5/5	120	0-354
54	5/5	140	0-189
80	5/5	60	0-120
902	4/4	100	0-443
370	4/4	120	0-710
880	4/4	80	1-126
990	4/4	50	0-792
2380	3/3	75	1-606

Cena franko vagon nakladalna postaja ali pa franko vagon meja Postojna.

Uredba o sodnih praznikih.

Minister pravde je izdal uredbo, ki določa praznike v smislu novih sodnih zakonov.

Pravosodni minister dr. Srškić je na podlagi § 6. zakona o praznikih z dne 27. septembra 1929 predpisal tole uredbo o praznikih v zmislu sodnega postopka in ostalih zakonskih predpisov razen meničnega zakona in zakona o čeku.

§ 1. V kolikor zakon o ureditvi rednih sodišč, zakon o sodnem postopku v civilnih pravnih, zakon o sodno-kazenskem postopku, kakor tudi drugi zakoni razen meničnega zakona in zakona o čeku določajo praznike, se bodo določeni dnevi smatrali za praznike in sicer:

a) za vse državljane: rojstni dan Nj. Vel. kralja, dan ujedinjenja in vse nedelje;

b) za pravoslavne ti-le pravoslavni prazniki: 1. Bogojavljenje, 2. Sabor

sv. Jona, 3. sv. Sava, 4. Sretenje, 5. Blagovest, 6. Gjurjev dan, 7. sv. Ciril in Metod, 8. sv. Peter in Pavel, 9. sv. Ilija, 10. Preobraženje, 11. Velika gospojna, 12. Mala Gospojna, 13. Krstov dan, 14. Mitrov dan, 15. Arhangeljev dan, 16. Vvedenje Bogorodice, 17. sv. Nikola, 18. Badnji dan, 19. prvi in drugi dan Božiča, 20. Veliki petek, 21. drugi dan Uskrsa, 22. Spasov dan, 23. drugi dan duhov;

c) za rimske katolike veljajo ti-le prazniki: 1. Novo leto, 2. Sv. Trije kralji, 3. Svečnica, 4. sv. Jožef, 5. Marijino oznanjenje, 6. sv. Ciril in Metod, 7. sv. Peter in Pavel, 8. Veliki Šmaren, 9. Vsi Sveti, 10. Brezmadežno spočetje, 11. prvi in drugi dan Božiča, 12. drugi dan velike noči, 13. Sv. Rešnje telo, 14. drugi dan binkošti, 15. Telovo;

d) za vernike grško-katoliške veroizpovedi 22 praznikov;

e) za vernike evangelijske cerkve ti-le prazniki: 1. Novo leto, 2. veliki petek, 3. drugi dan velike noči, 4. sv. Rešnje telo, 5. drugi dan binkoštnih praznikov, 6. praznik reformacije 31. oktobra, 7. badnji dan, 8. drugi dan božiča;

f) za državljane islamske vere, islamski verski prazniki;

g) za državljane židovske vere vsako soboto in 14 praznikov.

§ 2. Na gori navedene verske praznike morajo biti državni uslužbenci v službi, kakor ob delavnikih, ako ti prazniki niso njihovi verski prazniki v zmislu § 3. zakona o praznikih. Za redna sodišča in za ostala oblastva, ki so podrejena ministrstvu pravde, veljajo predpisi zakona o praznikih.

§ 3. Ta uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem razglasitve v Službenih novinah. S tem dnem prenehajo veljati vsi dosedanj predpisi, ki nasprotujejo tej uredbi. Dr. Fran Ratej:

Razno

Ogrski sladkorni kartel obnovljen. — Ogrska sladkorna industrija je sladkorni kartel podaljšala, a na novi podlagi in sicer na temelju določenih domačih kontingentov za posamezne tovarne. Da se prepreči morebitno nazadovanje v pridelovanju sladkorne pese, se zavežejo rafinerije, da bodo preko tega producirale za eksport 60 do 80 odstotkov svojega kontingenta. Novemu dogovoru, ki velja za več let, so pristopile vse ogrske sladkorne tovarne.

Velik prirastek dobička pri Dupont de Nemours. O tej družbi, koje podružnica se je ustanovila tudi pri nas v Ljubljani, smo priobčili tik pred Novim letom v »Trgovskem listu« daljši članek in smo govorili o izrednem njenem razvoju. Sedaj prihaja iz Nemyorka poročilo, da je imela družba v preteklem letu 72,200.000 dolarjev čistega dobička ali 7-9 dol. za delnico proti 58,730.000 dolarjem ali 6-27 dolarja v letu 1928.

Amsterdamska zveza juvelirjev je sklenila, da se bo vsled poostrene krize v industriji demantov delalo samo tri dni na teden.

Sueški prekop je pasiralo lani 6274 ladij z neto-tonažo 33400.000 ton napram 6084 ladjam in 31,900.000 tonam v letu 1928.

Delnice Fordove družbe v Berlinu rastejo skokoma. Družba je v preteklem letu prav zadovoljivo delovala.

KOLIKO ZASLUŽI NA LETO NEWYORSKI BORZNI ČLAN.

V preteklem letu je znašal promet na newyorški borzi 1.170.700.000 dolarjev v delnicah in 3.030.000.000 dolarjev v obligacijah. Zaslužki na provizijah so dosegli ogromno vsoto 450 milijonov dolarjev ali 330.000 dolarjev za vsakega borznega člana. Pridejo k temu še obrestni dobički in razni drugi dohodki. Zato je umljivo, če se plača za en borzni sedež do 600.000 dolarjev.

Dobava-prodaja

Dobave. Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg surove karbolne kisline in 2000 kg desederola. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 275 komadov raznih pil. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave varnostnih naprav. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 26. februarja t. l. ponudbe glede dobave raznih pil, 2 tisoč m jeklenih vrvi, raznega orodja. — Dne 11. februarja t. l. se bo vršila pri Intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 30 tisoč kg fižola. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 12.820 m³ drv. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kava, mletih dišav
in rudninske vode

Tečna in solidna
postrežba!

Zahtevajte ceniki!

Razpis restavracije.

Uprava Ljubljanskega velesejma odda za svoji dve letošnji velesejmski prireditvi: X. Jubilejni velesejem od 29. V. do 9. VI. in za Državno šumarsko in lovsko razstavo od 31. VIII. do 15. IX.

restavracijski paviljon s pritikinami in vinotoč.

Pismene ponudbe je nasloviti na velesejmsko upravo do 15. februarja t. l. S podrobnejšimi informacijami postreže velesejmski urad.

USTANOVLJENO 1852

TEOD. KORN
LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8
(PREJE HENRIK KORN)

KROVEC, STAVBNI, GALANTERIJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE
NAPRAVE / **CENTRALNA KURJAVA**

TISKARNA
MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, štatusa, tabele, letake i. t. d. Knjigovaleška dela izvršuje v **LASTER KNJIGOVARNICI**

VELETRGOVINA
A. ŠARABON

v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago

raznoversno izganje,
moko in deželna pri-
delke. - Raznoversno
RUDNINSKO VODO

Lesna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki
na razpolago!

KUVERTA
DRUŠBA z o. z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Voškarski pot 1 Karlovska c. 2

TRGOVSKI LIST
ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT

se priporoča p. n. trgovcem,
industrijcem in obrtnikom za
naročanje in inseriranje